

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Modus dignoscendi, quandonam suspensio sit Censura, quandonam mera
pœna? Cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Confessione, nullo modo possum te vitare, neque in publico, neque in occulto, quia, ut alibi dixi, nunquam possum uti scientia habita in confessione in incommodum Poenitentis.

Quicquid ergo distinguat a Leander, qui dicit, te posse vitare, non in publico, sed in Secreto, licet ad id non tenearis, absolute enim dico, nunquam te posse.

a Leand. ibidem & rursus d. de excom. m. q. 2.

Finis Tractatus Primi de Excommunicatione.

TRACTATUS SECVNDVS. SELECTA DE SUSPENSIONE.

CAPIT. I.

Modus dignoscendi, quandonam Suspendio sit Censura, quandonam mera poena?

Um Suspendio, quae nihil aliud est, nisi Censura, vel Poena Ecclesiastica, qua Clericus privatur usu potestatis ei convenientis, aut ratione Officii Clericalis, aut ratione Beneficii, quod forte Clericus habet, aut ratione utriusque, quae certe ultima privatio utriusque, id est Officii, & Beneficii, esset adaequata, & plena Suspendio; Cumque ea, ut Censura, sit illa, quae imponitur in medicinam, hoc est, ut sic Fidelis respiciat in obedientia, ut autem pura poena, sit illa, quae imponitur in vindictam delicti commissi, hoc est in ejus delicti punitionem, cum inquam haec ut se habeant, operosum est, cognoscere, utro ex his modis imponatur, & tamen id cognoscere, est omnino necessarium propter diversam doctrinam, quae a Sacerdotibus, & a Doctoribus datur pro alterutra.

a Suar. de Suss. d. 25. utra. sec. 1. n. 3. initio. b Suar. ib. d. 26. sec. 1. n. 15.

2. Suarez a hanc Regulam tradit. Tunc Suspendio est pura Poena, & non Censura, quando imponitur ad certum tempus; Quando vero est Censura, non habet terminum praefixum. Addit b alibi, si ex materia, & si

ne legis constet, suspensionem non ferri tantum pro delicto commisso, sed, ut a Contumacia recedatur, esse Censuram; si constet ferri tantum pro delicto commisso, meram esse poenam.

3. Id ipsum Gaspar e Hurtadus distinctius sic habet. Si Suspendio feratur, vel addendo, in perpetuum, vel sine spe relaxationis, vel ad tempus limitatum, v.g. Ad biennium, Ad triennium, & c. vel donec Reus se ipsa satisfaciatur, vel donec Judex judicaverit, vel ad beneplacitum Judicis, vel simili quopiam modo independenter ab ipsa Poenitentia delinquentis, semper erit pura poena, etiam si lata sit ob contumaciam. Si vero feratur absque assignatione ulla temporis sic v.g. Nisi hoc feceris, Suspendus maneat, si hoc feceris suspendus sis, &c. Tunc erit Censura, seu Poena Medicinalis; cujus Censurae duratio erit valde dependenter a voluntate delinquentis: remittenda enim erit, quando ipse delinquens respiciat.

b G Hurt. de Suss. diff. 3. & diff. 11.

4. Haec doctrina Hurtadi est vera, solum illi addendum est id, quod numero secundo addidit Suarez. Saepè enim potest occurrere, ut ex circumstantiis, & ex verbis, vel ex fine legis appareat, Suspendionem, cui nullus terminus praefigitur, esse puram poenam: Si enim sic dicatur. Sit suspendus, quia tale delictum commisit; num dubitabis hanc esse puram poenam? Sanè ejusmodi ego puto esse suspendionem illam absolute prolatam contra culpabiliter ordinatum ante legitimam aetatem, cujus supra

b. c. q. 2. nisi de susp. veriorum p. 2.

supra & meminimus, videtur enim constare, eam esse inflictam propter peccatum commissum.

5. Ratio traditæ, & sic explicatæ Regulæ est, quia Censura, quæ est ex sui natura propriè medicina, non potest habere terminum alium, nisi, donec homo recedat à peccato, ideo enim dicitur ferri in medicinam, ut scilicet à contumacia is recedat. Hinc ergo sequitur, ut, quando Suspendio fertur ad terminum præfixum, vel in perpetuum, vel sub certa conditione, Censura esse non possit, quia tunc, quamvis delinquens se emendaverit, adhuc illa suspensio, usque ad suum terminum, vel conditionis impletionem, perseverare debet, ut nimirum delinquens poenam suo delicto taxatam solvat. At, quando sub nullo termino fertur, judicandum est (nisi ex circumstantiis, ut diximus, colligatur illa ferri pro peccato commissio) ideo tempus à Lege, vel Judice non fuisse præfixum, quia voluit Judex, vel Legislator, ut ea suspensio dependeat in sui perleverantia à voluntate, seu respicientia delinquentis, atque adeo, ut esset propriè Censura, cujus, ut potè salutaris medicina, natura est, ut statim, atque Reum sui peccati poeniteat, debeat ipsi Absolutio, quæ certè non debetur, ut diximus, meræ poenæ, quæ est ad instar vindictæ, &c.

6. Atque hinc aliam differentiam collige. Nam Suspendio, quæ est tantum poena, non requirit præviam Judicalem monitionem, quia infligitur delinquenti ob peccatum jam commissum. At Suspendio, quæ est Censura, requirit præviam monitionem Judicis, sicuti requirit excommunicatio, ut latè solet explicari in Tract. de excommunicatione.

7. Inquires: Si, omnibus circumstantiis expensis, dubia res omnino appareat, an suspensio sit Censura, an sit meræ poenæ, quid judicandum?

Respondeo, Puto, judicandum, eam esse Censuram. Quia in lege odiosa benignior interpretatio est adhibenda; at, suspensionem esse Censuram, magis subdito favet, quam esse poenam, si quidem Censura est medicina ad salutem, quæ certè gratior est, quam vindicta, & Censura dependet maximè à voluntate Rei, ut dictum est, cum poena sit necessaria. Adde, apud Doctores, & sacrum Textum, suspensionem regulariter, & absolute numerari inter Censuras, quamvis aliquando sit mera poena, Ergo, nisi aliud explicetur, vel ex circumstantiis col-

Taq̄ utimus de Sacramento.

ligatur, semper eam merito Censuram pronuciabo.

8. His ita statutis, id, quod invenio apud Bardi, vel non intelligo, vel approbare, quamvis amicus, non possum. Docet ipse duo in Expositione à Bullæ Cruciatæ. Primum, Suspensionem, quæ oritur ex eo, quod quis promovatur absque licentia proprii Ordinarii, posse remitti à Confessario electo per Bullam. Secundum, Suspensionem, quæ est pura poena, remitti per dictam Bullam, non posse.

9. Ex his dictis, alterum, nempe hoc posterius, ultro amplector, at, contra illud prius, sic argumentari libet. Suspendio, quæ est pura poena, remitti nequit vi Bullæ ex ipso Bardi: Sed Suspendio orta ex promotione destituta Ordinarii licentia, est pura poena: Ergo nequit per Bullam remitti, quod est contra prius dictum ejusdem Bardi. Minor autem hujus argumenti manifestè probatur ex regula dicta numero secundo, & tertio; Suspendio enim imposita ad tempus, donec iudex judicaverit, est pura poena. At Suspendio orta ex promotione sine licentia Ordinarii est imposita ad tempus, donec iudex judicaverit; Ergo est pura poena. Ecce Textum b Tridentini, quod hanc Suspensionem impositum. *Vnusquisque à proprio Episcopo ordinetur. Quod si quis ab alio promoveri peccat, nullatenus ea ei permittatur, nisi eius probitas, & mores Ordinarii sui Testimonio commendentur. Si secus fiat, Ordinarius à collatione Ordinum per annum, & Ordinatus à susceptorum Ordinum executione, quamdiu proprio Ordinario videbitur expedire, sit suspensus.*

CAPUT II.

Quæ culpa requiritur ad incurrendam suspensionem.

1. UT incurratur à persona particulari Suspendio integra afferens illos duos utroque effectus quos cap. primo num. primo declaravimus, si vè hæc, ut Censura, si vè, ut poena, si vè à jure sit lata, si vè ab homine, requiritur aliqua culpa. Ratio est, quia, si sit pura poena, supponit culpam, quæ sit punienda, si sit Censura, seu Medicina, requirit item culpam, quæ sit sananda.

2. Aliquam, dixi, nam ex probabili sententia satis est venialis, sed est æque probabile necessario requiri mortalem, ut sustinet Vasqu. d. alique de qua re nos alibi & diximus.

a Bardi in
expositio.
Bull. Cruc.
l. 2. tra. 6.
c. 7. sec. 1. n.
5. & 11.

b Trid. sess.
23. c. 8. de
Ref.

c Henrig.
c. 27. n. 159.
Avila 3. p.
d. 3. dub. 3.
d. Vasq. p. 2.
d. 153. c. 5.
Suar. d. 4.
de Cens. ser.
4. Conin: b
d. 13. dub. 3.
G. Hur. de
Susp. diff. 7.
nu. 9.
e. Lib. 3. de
Sac. Missa
c. 1. §. 8. &

C

adi.